

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БИЕШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАРЫ

2019 ел, 8 ноябрь,

N 172

**Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Биеш авыл
жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында**

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Биеш авыл жирлеге Советы карар итте:

1.Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Биеш авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне расларга.

2.Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы сайтында жирлек бүлегендә урнаштырырга һәм Биеш авыл жирлегенең мәгълүмат стендларына куярга.

**Биеш авыл
жирлеге башлыгы**

Р.А. Вәлиев

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Биеш авыл җирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

Бүлек I. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Бюджет-хокук мөнәсәбәтләре

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Биеш авыл җирлегендә бюджет процессы турында әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Биеш авыл җирлеге җирле үзидарә органнары (алга таба - Җирлек) һәм бюджет процессында башка катнашучылар эшчәнлеген җирлек керемнәрен формалаштыру һәм бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру, муниципаль алынмаларны үтәү, муниципаль бурычны җайга салу процессында регламентлаштыра; Җирлек бюджеты проекты тәү һәм карау, аны үтәүне тикшереп торы, бюджет исәпкә алуын гамәлгә ашыру, бюджет хисаплылыгын тәү, карау һәм раслау барышында регламентлаштыра.

2. Җирлектә бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодекслары, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Әлеге Нигезләмә максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексында (алга таба - Россия Федерациясе Бюджет кодексы), Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка федераль законнарда билгеләнгән мәгънәләрдә төшенчәләр һәм терминнар кулланыла.

2 статья. Җирлек бюджетының хокукый рәвеш

1. Җирлек бюджеты Биеш авыл җирлеге Советы карары формасында эшләнә һәм раслана.

3. статья. Җирлектә бюджет процессының төп этаплары

Җирлектә бюджет процессы түбәндәге этапнары үз эченә ала: - җирлек бюджетының проекты тәү; - җирлекнең бюджетын карау һәм раслау; - Җирлек бюджетын үтәү; - муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

4 статья. Җирлектә бюджет процессында катнашучылар

Җирлектә бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

- Биеш авыл җирлеге башлыгы (алга таба - Җирлек башлыгы);
- Биеш авыл җирлеге Советы (алга таба - Җирлек советы);
- Биеш авыл җирлегенең башкарма комитеты (алга таба - Җирлекнең башкарма комитеты);
- Биеш авыл җирлегенең ревизия комиссиясе (алга таба - Җирлекнең Ревизия комиссиясе); бюджет акчаларының баш бүлүчеләре (бүлүчеләре); бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлары); бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары (администраторлары); бюджет акчаларын алучылар.

5 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы жирлек бюджетын һәм аның үтөлеше турындагы хисапларны карый һәм раслый, жирлек Советы үткәрә торган тыңлаулар барышында һәм депутат таләпләренә бәйле рәвештә бюджет үтөлешенә аерым мәсьәләләрен карау барышында тикшереп торуну гамәлгә ашыра, тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра., "Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә закон чыгару (вәкилләккә) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында" 1999 елның 6 октябрендәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары белән, муниципаль берәмлеге Уставы белән, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Биеш авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнгән.

2. Жирлекнең башкарма комитеты бюджет проекты тәүгә тәэмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән жирлек советын раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслый, Әгәр Татарстан Республикасы Бюджет Кодексында башкасы каралмаган булса, бюджет үтөлешен һәм бюджет хисаплылыгын тәүгә тәэмин итәләр, бюджет үтөлеше турында хисапны жирлек Советы раславына тапшыралар, муниципаль бурыч белән идарә итүгә тәэмин итәләр, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыралар., билгеле бер Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы һәм (яки) кабул ителгән, аның нигезендә норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) теркәүнең бюджет правоотношения.

3. Бюджет акчаларын баш бүлүгә түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәләгән, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;;

2) үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген тәзи;;

3) расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәләргә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренә нигезләнүен тәшкил итә;

5) бюджет язмасын тәзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләренә лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти.;

6) бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

7) жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр тәзи һәм раслый;

10) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләренә, субвенцияләренә һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләренә һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләренә үтәүгә тәэмин итә;

12) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

12.1) жирлек исеменнән аңа караган бюджет акчаларын алуучыларның акчалата йөкләмөлөрө буенча жавап бирә;

13) бюджет-хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган РФ Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителә торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

4. Бюджет акчаларын бүлүчә түбәндәге бюджет вәкаләтләрәнә ия:

1) тиешле бюджет чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра;

2) бюджет ассигнованиеләрән, бюджет йөкләмөлөрө лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алуучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлөшүн үти;

3) бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча үз карамагындагы бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

3.1) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук әлеге Кодекста билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрән алуучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәмин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүчә тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

5) Жирлек бюджет акчаларын баш бүлүчә авыл жирлегә исеменнән жирлеккә карата дөгвалар буенча жавап бирүчә вәкиле буларак чыгыш ясы:

1) жирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләрә (гамәл кылмавы) нәтижәсендә физик затка яисә юридик затка, шул исәптән законга яисә башка хокукый актка туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын чыгару нәтижәсендә китерелгән зыянны каплау турында;

2) казна учреждениесе булып торучы бюджет акчаларын алуучыга житкерелгән бюджет йөкләмөлөрө лимитлары житәрлек булмаганда, аның акчалата йөкләмөләрән үтәү өчен тапшырыла торган бюджет йөкләмөлөрө лимитлары житәрлек булмаганда.;

3) Федераль закон нигезендә жирлек мөнфәгәтьләрән Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә жирлек бюджет акчаларын баш бүлүченең вәкаләтләрән гамәлгә ашыручы орган тәкъдим итә торган башка дөгвалар буенча.

6. Бюджет керемнәрәнә баш администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләрәнә ия:

бюджет керемнәрә администраторлары исемлеген тәзи;

* урта сроклы финанс планын һәм (яки) бюджет проектын тәзү өчен кирәкле белешмөләр бирә.;

касса планын тәзү һәм алып бару өчен мөгълүмат бирә;

бюджет керемнәрә баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрә чыганақлары исемлегә нигезендә бюджет керемнәрә чыганақлары реестрын алып бара;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

* РФ Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

7. Бюджет керемнәрә администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләрәнә ия:

* бюджетка түләүләр, пенялар һәм алар буенча штрафларны исәпләү, исәпкә алу һәм аларның дәрәсләгенә, тулы һәм үз вакытында башкарылуын контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;

бюджетка түлүүлөр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түлэттерүне гамәлгә ашыра;

бюджетка, пеняларга һәм штрафларга артык түлөнгән (алынган) түлүүләрне, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында Карар кабул итә һәм, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен, Федераль казначылык органына йөкләмә бирә.;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түлүүләрне зачет (төгәлләштерү) турында Карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

бюджет керемнәренең баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренең баш администраторына бюджет керемнәренең тиешле баш администраторы вәкаләтләрән гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләрне һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен физик һәм юридик затлар тарафыннан акча түләү, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка түлүүлөр өчен кирәкле мәгълүматны "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт һәм муниципаль түлүүлөр турында Дәүләт Мәгълүмат Системасына бирә";

бюджетка түлүүлөр буенча бурычларны түлэттерүгә өметсез дип тану турында Карар кабул итә;

* РФ Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

8.Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләрәнә ия:

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары исемлеген төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түлүүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне аның карамагына бүлөп бирелгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына караган бюджет ассигнованиеләрән бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләрәнә нигезләнүен тәшкил итә.

9.Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләрәнә ия:

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түлүүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының бюджетка үз вакытында һәм тулы күләмдә керүен контрольдә тотат;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетка керүүләрне һәм түлүүләрне тәэмин итә;

бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау

чыганақлары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, аның карамагында булган бюджет кытлығын финанслау чыганақлары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра

10. Җирлекнең ревизия комиссиясе бюджет вәкаләтләрен башкара:

аудиту нәтижәләлеген, направленному билгеләүгә экономности һәм нәтижәләлеген бюджет чараларын куллануны;

җирлек бюджеты турындагы карар проектларын, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезле булуын тикшерү;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләренә бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлығын финанслау чыганақларының Баш администраторлары (алга таба-бюджет акчаларының Баш администраторлары) эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

"Россия Федерациясе Хисап палатасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 41-ФЗ номерлы Федераль законда һәм "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча фикер алыштылар.

11. Бюджет акчаларын алучылар:

1. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1) бюджет сметасын төзи һәм башкара;

2) җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре цикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның нәтижәләлеген, максатчан характерын тәэмин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;

5) бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэмин итә);

6) бюджет хисаплылығын төзи (бюджет хисаплылығын формалаштыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисаплылығын бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) тапшыра;

7) бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган РФ Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

6 статья. Җирлек бюджеты керемнәре.

1. Җирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турындагы законнар, башка мәҗбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

7 статья. Җирлек бюджеты чыгымнары.

1. Җирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнары, халыкара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында

жирлек бюджеты акчалары исәбеннән үтәлергә тиешле Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

8 статья. Жирлек бюджеты дефицита.

1. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең расланган еллык гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет турында жирлек Советы карары белән жирлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәр кытлыгын финанслау чыганакалары составында расланган очракта һәм (яисә) жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында жирле бюджет кытлыгы күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар күләме чикләрендә өлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

2. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты дефицита РФ Бюджет кодексының 92.1 статьясындагы 3 пункттында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

9 статья . Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары.

1. Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганакалары составына кертелә: номиналь бәясә Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

жирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма жирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганакалары.

2. Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганакалары составына кертелә:

керемнәр сатудан акцияләр һәм башка формаларын капиталында катнашу, жирлек милкендәге;

жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйлә очракта, жирлек гарантияләрен үтәүгә Россия Федерациясе валютасында жибәрелә торган акчалар күләме;

жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен Россия Федерациясе валютасында түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы;

жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына

бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма-жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта.

3. Агымдагы финанс елы башына жирлек бюджеты акчалары (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) агымдагы финанс елы башына муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук жирлек Советы карары белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауға һәм район исемнән төзелгән товарлар белән тәэмин итүгә, эшләр башкаруға, хезмәтләр күрсәтүгә, финанс хисап елында финанс хисап елында бирелүе күрсәтелгән субсидияләр алучыларның финанс тәэминаты чыганагы булган акчалата йөкләмәләрен жирлек бюджеты турындагы карарда каралган очракларда файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калдыгы суммасыннан артмаган күләмдә түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә гамәлгә ашырылган юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре каралган.

4. Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганакалары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләренә Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясә тарафыннан бирелгән жирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме.

10 статья. Муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч алулар дигәндә жирлек исемнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә урнаштыру юлы белән һәм кредитлар рәвешендә жирлек бюджетына заем акчаларын жәлеп итү күздә тотыла.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар дигәндә муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларынан һәм кредит оешмаларынан авыл жирлегә исемнән жирлек бюджетына заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясә валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль эчке бурыч алулар жирлек бюджеты кытлыгын финанслау, шулай ук жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү, финанс елы дәвамында жирлек бюджеты счетларында калган акчаларны тулыландыру максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль тышкы бурыч алулар дигәндә, Россия Федерациясә тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирлек исемнән жирлек бюджетына федераль бюджеттан кредитлар жәлеп итү күздә тотыла, алар буенча жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

5. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясәнең Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукына жирлек исемнән жирлек башкарма комитеты ия.

11 статья. Муниципаль гарантияләр бирү.

1.Муниципаль гарантияләрне бирү Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турында җирлек Советы карары, җирлек башкарма комитеты карарлары нигезендә җирле үзидарә органнары вәкаләтләре нигезендә гамәлгә ашырыла. шулай ук шартта муниципаль гарантия бирү турында шартнамә:

принципалның финанс хәлен анализлау үткөрү;

принципалның өлеге Кодексның 93.2 статьясы һәм Россия Федерациясе граждандар законнары таләпләренә туры килә торган гарантиянең кайсы да булса өлешендә үтөлүгә бәйле рәвештә принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүне тәмин итүне тәмин итү принципалның тиешле таләпләренә туры килүе турында;

җирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча, Россия Федерациясе бюджет системасына мәҗбүри түләүләр буенча, шулай ук җирлеккә элек бирелгән муниципаль гарантияләр буенча җайга салынмаган йөкләмәләр буенча кичектерелгән бурычлар булмау сәбәпле, принципалга, аның поручительләренә (гарантларына) туры килми.

2.Коммерциячел булмаган характердагы гарантия очрагы килеп туганда барлыкка килгән зыянны каплау буенча йөкләмәләрен тәмин итү өчен муниципаль гарантия биргәндә, шулай ук гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукынан башка принципалның финанс хәлен анализлау үткөрелмәскә мөмкин. Күрсәтелгән гарантияләр бирелгәндә Гарант тарафыннан принципалга карата регресс таләпләре куелуга бәйле рәвештә барлыкка килергә мөмкин булган принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү таләп ителми.

3. Бирелгән гарантияләрне исәпкә алу, муниципаль гарантияләр белән тәмин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү, шулай ук бирелгән муниципаль гарантияләр буенча Гарант тарафыннан түләүләрнең башкарылуын исәпкә алуны җирлекнең башкарма комитеты алып бара.

12 статья. Җирлек бюджетына субсидияләр һәм бюджетара трансфертлар

1. РФ Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп кабул ителә торган җирлек карарлары белән каралган очрақларда һәм тәртиптә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында җирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Өлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары җирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган, бюджеттан субсидия бирелә торган җирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

3.Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган очрақларда һәм тәртиптә каралган очрақларда, Апас муниципаль районы бюджетына төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга җирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

II кисәк. ҖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

13 статья. Җирлек бюджеты проектының төзү тәртибе һәм сроклары

1.Җирлек бюджеты проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән өлеге Нигезләмә нигезендә җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә.

2.Җирлек бюджеты проекты өч елга - Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

3.Авыл җирлеге бюджеты проектының төзү-җирлек Башкарма комитетының аерым бер өстенлегә.

14 статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

1.Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

2.Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә өч елдан да ким булмаган вакытка эшләнә.

3.Авыл жирлегенең үсеш фаразлары жирлек Советына бюджет проектын кертү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта жирлек башкарма комитеты тарафыннан да хуплана.

4.Бюджет проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

15 статья. Жирлек бюджеты керемнәрен фаразлау

1. Жирлек бюджетының керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә, жирлек Советына жирлек бюджеты, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының салым булмаган керемнәрен билгели торган карар проекты кертелгән очракта фаразлана.

2.Жирле салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы карарлары, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, жирлек Советы карарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты жирлек Советына кертелгән көнгә кадәр кабул ителергә тиеш.

3.Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукый актларына жирлек Советына кертелгәннән соң кабул ителгән үзгәрешләр, Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча жирлек Советының күрсәтелгән карарларының үз көченә керүе турындагы нигезләмәләр булырга тиеш.

16 статья. Муниципаль программалар

1.Жирлекнең муниципаль программалары жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

2.Жирлекнең муниципаль программаларын тормышка ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

3.Жирлекнең муниципаль программаларын эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

4.Муниципаль программаларны тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган жирлек башкарма комитеты карары нигезендә, бюджет чыгымнарының максатчан статьясы һәр программа буенча жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана.

5.Жирлекнең Чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга тәкъдим ителгән муниципаль программалары, шулай ук жирлекнең элек расланган муниципаль программаларына үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

6.Жирлекнең муниципаль программаларын жирлек бюджеты турындагы карар үз көченә кәргән көннән ике айдан да соңга калмыйча яраклаштырырга тиеш.

7.Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткөрү тәртибе һәм аның

критерийлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

8. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча, жирлек башкарма комитеты тарафыннан, чираттагы финанс елыннан башлап, жирлекнең расланган муниципаль программасыннан башлап, туктатылырга яки үзгәртәргә, шул исәптән жирлекнең муниципаль программасын финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеген турында Карар кабул ителергә мөмкин.

III Кисәк. КАРАР ПРОЕКТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

17 статья. Гомуми нигезләмәләр

1. Жирлек бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш.

2. Жирлек бюджеты карары белән раслана:

бюджет керемнәренә Баш администраторлары Исемлеген;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары Исемлеген;

бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлек программасыз юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук жирлек Советы карары белән билгеләнгән очраclarда бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы);

гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә));

план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына));

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган торышы буенча, муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп,;

жирлек Советы карары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр.

18 статья. Жирлек бюджетты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

1.Жирлек Советына бюджет турында карар проекты белән бер үк вакытта жирлек советына да тәкъдим ителә:

жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенә көтелүче нәтижәләр;

социаль-икътисадый үсеш фаразы;

бюджет проектына аңлатма язуы;

методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансфертларны бүлүнә исәпләү;

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына;

агымдагы финанс елына бюджет үтөлешен бәяләү;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганакалары реестрлары;

башка документлар һәм материаллар.

2.Жирлекнең башкарма комитеты жирлек Советына агымдагы елның 15 ноябрәннән дә соңга калмыйча Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетты турында карар проектын кертә.

19 статья. Карар проектын карау бюджетты турында жирлек Советы

1.Жирлек Советының жирлек бюджетты турындагы карары жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

2.Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетты турындагы карар тәүлек дәвамында жирлек башлыгына кул кую һәм халыкка житкерү өчен жибәрелә.

3.Жирлек бюджетты турындагы карар жирлек Советы тарафыннан расланган, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланган һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка житкерелгән булырга тиеш.

IV кисәк. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӨЛЭШЕ

20 статья. Жирлек бюджетты үтөлеше нигезләре

1.Жирлек бюджеттының үтөлеше жирлек башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

2.Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә үтөлә.

21 статья. Жыелма бюджет язмасы һәм касса планы

1.Жирлек бюджеттының үтөлеше жыелма бюджет язмасы нигезендә оештырыла, аның расланган күрсәткечләре жирлек бюджетты турындагы карарга һәм касса планына туры килергә тиеш.

2.Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе

Бюджет кодексы нигезендә жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә .

3.Касса планын төзү һәм алып бару тәртибе килешү нигезендә Апас муниципаль районының финанс органына тапшырылырга мөмкин.

22 статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлеше

1.Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлешен күздә тотә:

РФ Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне жирлек бюджетының бердәм счётына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын кире кайтару;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

жирлек бюджетына түлөләр администраторы тарафыннан төгәлләштерелә;

артык түләнгән яки артык алынган салымнар, жыемнар һәм башка түлөләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле, артык бүленгән суммаларны, чараларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетының бердәм счётыннан күчерү .

23 статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше

1.Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп, жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2.Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлешен күздә тотә:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түлөүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтөлешен раслау.

24 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча жирлек бюджеты үтөлеше

1.Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча жирлек бюджетының үтөлеше, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә, жыелма бюджет язмасы нигезендә, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

25 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

1.Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, РФ Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пункттында күрсәтелгән операцияләрдән тыш .

Агымдагы финанс елында жирлек бюджеты үтөлеше буенча операцияләрне тәмамлау РФ Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

2.Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар.

3.Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр жирлек бюджеты үтөлешенә

касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә санкцияләнгән Бюджет йөкләмәләрен җирлек бюджетының бердәм санындагы калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

4.Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансфертлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

5.Җирлек бюджеты акчаларының баш администраторы карары нигезендә, агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турындагы карар нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә акчалар Чираттагы финанс елында әлеге бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәмин итү өчен кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган файдаланылмаган бюджетара трансфертлар калдыгы җирлек бюджеты кеременә күчерелмәгән очракта, әлеге акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, җирлек бюджеты кеременә алынырга тиеш.

V Кисәк. БЮДЖЕТ ХИСАПЛИЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

26 статья. Бюджет хисаплылыгын төзү

1.Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре РФ Бюджет кодексы белән билгеләнә.

2.Җирлекнең бюджет хисаплылыгын үз эченә ала:

- 1) җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап;
- 2) җирлек бюджеты үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турында акча;
- 5) Аңлатма язуы.

3.Җирлекнең бюджет хисаплылыгы җирлек бюджеты акчалары баш администраторларының җыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә төзелә.

Җирлекнең бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда җирлек бюджеты үтәлеше турындагы Отчет җирлек башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм җирлек Советына, ревизия комиссиясенә жиһәрелә.

27 статья. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык отчет

1.Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап авыл җирлегенә Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул җирлек бюджеты акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы яктан тикшерүне һәм җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2.Еллык хисапны тышкы тикшерү ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3.Җирлекнең башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә әзерләү өчен җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта карар проекты һәм җирлек Советына җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта тапшырылырга тиешле башка документлар да тапшырыла. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә әзерләү эшләре бер айдан да артмаган вакытта

башкарыла. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә Ревизия комиссиясе тарафыннан жирлек Советына бер үк вакытта жирлекнең башкарма комитетына юллана.

4.Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

5.Жирлек советы бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижеләре буенча жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында Карар кабул итә.

6.Жирлек Советы тарафыннан жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карар кире кагылган очракта, ул дәрәс булмаган яки тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

7.Жирлек Советы карары белән хисап финанс елында жирлек бюджеты үтөлеше турында отчет раслана, анда керемнәрнең, чыгымнарның һәм дефицитның (профицитның) гомуми күләме күрсәтелә. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәрен классификацияләү кодлары буенча бюджет керемнәре;
- керем төрләре кодлары, керемнәрнең ярдәмче төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыкларын финанслау чыганаclarы классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаclarына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаclarы төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы чыганаclarы кодлары буенча

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

28 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

1. Тышкы муниципаль финанс контроле ревизия комиссиясенең контроль эшчәнлегә булып тора.

2. Эчке муниципаль финанс контроле-жирлек Башкарма комитетының контроль эшчәнлегә.

3. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре РФ Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә .

4. Апас муниципаль районы Контроль-хисап палатасына авыл жирлегенең Ревизия комиссиясе вәкаләтләрен тапшыру турында авыл жирлеге Советы белән килешү төзәргә хокуклы.